

probudili narodno prepričanje in zavest, katere je še med našimi kmeti vedno premalo. Dal Bog, da bi vedno ostali tako navdušeni in pridno delali za korist slovenskega naroda! Veselico je otvoril predsednik podružnice, g. dr. Urban Lemež, ki se je v svojem govoru posebno oziral na velike zasluge našega milega vladarja in svetlega cesarja, kateri je ta dan svoj previsoki rojstni dan in s tem dnevom nastopil šestinšestdeseto leto svoje starosti. Na koncu govora je donel iz sto in sto ust trikratni gromoviti »živio« na svetlega cesarja. Za tem se je še oglasilo reš nepričakovano število govornikov, ki so v krasnih besedah risali lepoto naše slovenske domovine in vzbujali slovenske čute ter navduševali slovenskega kmeta k odločnosti pri volitvah. Posebno zanimal je vse govor g. A. J., ki je pobijal trditve, katera se večkrat sliši med slovenskimi kmeti, da se slovenski otroci le v nemški šoli morejo nemščine naučiti, in pri tem iz lastne skušnje povedal vzgled, kako se je namreč sam 3 leta na nemški šoli nemščine učil in naposled čisto nič nemščine ni znal, zraven tega pa tudi slovenščine ne. S. V.

Od Drave. (Na zborovanje!) Ko opazujemo dan na dan, kakó zlasti nekaj privandranih tujcev na Muti in Marenbergu deluje za velikonemško idejo, za ponemčevanje naše mladine in naših pokrajin; kakó imajo zborovanja »Ortsgruppe des deutschen Schulvereins« sedaj na Muti, sedaj v marenberskem okraju, kjer potem krokajo govorniki kakor vrani zoper nas Slovence, mora tudi v najpohlevnejšem Slovenceu vskipeti pravična jeza, združena z željo, da se tem tujcem postavimo Slovenci enkrat po robu. Radostnega srca smo torej čitali v 30. številu »Slov. Gosp.« dopis iz marenberskega okraja, ki vabi k obilni udeležbi zborovanja podružnice Ciril-Methodove družbe dne 1. septembra v Vuhredu. Pokazimo našim maloštevilnim, toda zagrizenim nasprotnikom, da se zavedamo dovolj svoje narodnosti in da se od tujih pritepencev ne damo zasramovati. Udeležite se torej zborovanja ne le vsi bližnji Slovenci s severnega Pohorja, marveč obiščite nas tudi vrli koroški bratje, pevci iz Ruš in tamburaši iz Maribora. Torej na veselo svidenje dne 1. septembra v Vuhredu!

Iz Slov. goric. (V Gornjih Žrjavcih) so izvolili za župana g. Antona Rolla, svetovalcema Andreja Purgaja in Martina Rolla; ostali odborniki pa so razunenega bojda vsi kočarji. Med vsemi temi ima eden mlin že skoraj popolnoma »v zajzdi«. No, imeli so baš enkrat pri g. D. Koserju občinski predstojniki sejo, pri kateri se je sklepalo radi okoliškega zdravnika pri Sv. Juriju. Slišali smo takrat umnost novega gornježrjavkega predstojnika; vezal je neke otrobe, ki ni bilo ne tiče ne miš, samo onega ni povedal, kar bi moral. Kaj nas brigajo njegove »platnene breguše« in mlinar? Ako mu ta ni po volji, pa naj drugam pelje! K občinski seji spadajo resni pogovori, iz katerih se izvajajo sklepi za občine. Sicer pa lahko iz tega sklepajo občinarji, da imajo v njem iskati svoje — sreče! Škoda za starega predstojnika, g. Janeza Sirka, ker on je vrl, pošten Slovenec. Napravil je občinske table najprej v slovenskem in potem v nemškem jeziku. No, kakor se nam dozdeva, nekaterim Svetolenarčanom to ni ravno po volji in »iznajdbo« po strani gledajo! To pa je le najlepša pohvala za g. Janeza Sirka.

Iz Črešnjevca. (A. Wisjak in njegov pajdaš.) Tukajšnji zaradi nepokoja, razsajanja po krčmah in ponočnega kriča dovolj znani Anton Wisjak ali po pravici Pust je neprenehoma psoval našega župana. Ker temu ni bilo konca, pritožil se je župan, in obsodilo je dne 17. avgusta c. kr. okrajno sodišče v Slov. Bistrici Ant. Wisjaka, kateri je že bil poprej trikrat zavoljo žaljenja časti kaznovan, na 14 dnej zopora z dvema

postoma vsak teden in na plačo stroškov. Klical je na pomoč Ant. Wisjak pri kazenski obravnavi svojega prijatelja, bivšega občinskega blagajničarja Jan. Donika, naj bi ga branil v sili, in sicer najbolj s tem dokazom, da je namreč župan pri zadnjem letnem občinskem računu hotel Donika kot tačasnega kasirja za 50 gold. zaračunati. Ali stvar je bila narobe. Dokazalo se je bilo namreč, da je Jan. Donik to storiti hotel; in ko je videl, da ima okrajni odbor obč. račun pregledati, je na tihem iz računskih bukev liste izpustil, druge vsilil in račun predrugačil. — In če ravno se je to delo od občinskih svetovalcev in odbornikov, kakor tudi iz bukev jazno dokazalo, je tajil, da bi bil to storil. O tem se še bode na primernem mestu več govorilo.

Iz Ptujca. (25letnica »Feuerbera«.) Geslo naših gasilcev je »Bogu v čast in bližnjemu v obrambo«. Ako bi se potem ravnali, bi mogli gotovo vsi iti k sv. maši, predno so začeli slavnost obhajati. Pa kaj, saj ni treba, da bi bili prisotni pri službi božji! Namesto, da bi bili pri sv. maši, so še po mestu trobili, muzicirali in bobnali, ter s tem zelo motili službo božjo. Kaj ne da dobri kristjani! Kdo pa so bili vsi, ki se se slavnosti udeležili, sami Nemci? Moram reči, da jih je mnogo bilo, ki še nemški znali niso; saj ni treba znati, naši ptujski gospodje so zadovoljni, da le »Eilgut«, o pardon! »Gutheil« kriči! O ubogi nevedneži! Slovenci, ki ste se kot gasilci udeležili te slavnosti: ali Vas ni sram? Kaj imate od tega, da povišujete puhlo slavo nemčurjem in liberalcem, ki Vam še sv. maše pred slovesnostjo niso privoščili? Poboljšajte se! Seveda so tudi ob tej priliki pokazali ptujski veliki Nemci, da skilijo izven Avstrije. Ptujski župan in pek J. Ornič je »Frankfurtarci« prepustil prvo mesto. Milo se mi je storilo, ko sem videl zastavo cesarsko in avstrijsko, ki ste tako ponižno vihrali, med tem ko je ona ošabno plapolala in zakrivala vse druge. Nekateri trgovci so imeli na pol židane. Ne morem si kaj, da bi ne omenil svečarja Wihmerja. Tudi on je »Frankfurtarci« razobesil in seveda z njo pokazal svoje mišljenje. Častita duhovščina naj to blagovoljno uvažuje pri nakupu sveč. Tudi vi okoliški posestniki, zapomnite si tiste trgovce, ki so imeli razobešene tiste pisano marogaste zastave!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar se popeljejo prih. nedeljo v Budejevice na južnem Češkem, kjer ostanejo štiri dni pri velikih vojaških vajah. — Dunajske občinske volitve še vedno niso razpisane; torej bodo sredi oktobra, kakor to želijo židovi. — V Tullnu se je v nedeljo ustanovila deželna zveza nižjeavstrijskih poljedelcev. Na ta shod je prišlo 300 posestnikov.

Češko. Oni teden je bil v Pragi shod odposlancev katoliških društev iz Češke, Moravske in Šlezije. Posvetovali so se o tem, kako bi snovali katoliške delavske zadruge. — Katol. shod za praško nadškofijo bo dne 9. in 10. septembra v Příbramu.

Štajarsko. Grof Stürgh je lani postal dvorni svetovalec in poročevalec o srednjih solah v naučnem ministerstvu. Graška »Tagespost« pravi, da je grof Stürgh vstopil v ministerstvo, da bi ondi več mogel koristiti nemštvu. Ker pa niti ni mogel zabraniti nove celjske gimnazije, zato je izstopil iz državne službe. Ni škoda!

Koroško. Krški knezoškof, dr. Jož. Kahn, so te dni izdali pastirski list, v katerem govorijo o pomenu

papeštva, misijonih, revnih cerkvah in o katol. časnikarstvu. — Liberalni državni poslanec pl. Rainer je dobil od volilcev krepko nezaupnico, vsled tega je odložil poslanstvo.

Kranjsko. Katol. delavsko društvo v Ljubljani je imelo v nedeljo javen shod. Prišlo je tudi mnogo socializmov, ki bi radi napravili prasko; toda bilo jih je premalo. — Narodna stranka je imela preteklo nedeljo shod v Črnomlju. Govorili so dr. Tavčar, Ivan Hribar in Šetina, večinoma o »razposajenih« kaplanih.

Primorsko. Tržaški namestnik, Rinaldini, bi rad goriške Slovence v deželnem zboru potisnil v manjšino. Dogovoril se je z grofom Francem Coroninijem, in vsled tega pripuša, da po Krasu neki c. kr. uradnik agituje in hoče pouzročiti razpor med Slovenci. Goriški Slovenci so sicer dovolj razcepljeni, vendar pa ne bodo šli Rinaldiniju na limanice.

Ogersko. Dolgo časa se je mislilo, da bodo jeseni svetli cesar imenovali zopet več novih liberalnih članov gosposke zbornice. Te dni pa ogerski vladni listi že pišejo, da se to ne bode zgodilo. In tako utegne vlada jeseni ostati v manjšini z norešenima cerkvenima predlogama; — in Banffy bode šel, kakor nedavno Wekerle.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. bodo posredovali med ameriskima republikama Haiti in St. Domingo, ki sta se sprli zaradi meje. — Prihodnje leto bode 50 let, kar so sedanji papež postali peružijski škof. V tej škofiji se bode ta 50letnica praznovala.

Italijansko. Med kmeti in delavci na Siciliji se je zopet začelo veliko gibanje. Vlada je zategadelj pomnožila posadke v raznih mestih. — V Palermu na Siciliji je bil izvoljen za poslanca Garibaldi Bosko, ki je bil vodja sicilijske ustaje in je sedaj v ječi. Spet nezaupnica vladi.

Angleško. Katoliška Irska, dozdej toliko zatirana, dobi bojda svojega podkralja, in sicer je za to mesto izbran vojvoda Yorški, najstari sin princa Waleskega, ki bode enkrat angleški kralj. — Angleški ministerski predsednik, ni samo turškemu sultanu grozil, ampak pošlje zoper Turčijo brodovje, da sultana prisili, da napravi red v Armeniji.

Nemško. V nedeljo se je začel v Monakovem občni nemški katoliški shod, ki se vrši sijajno. Papež so na udanostno izjavo odgovorili, da jih zelo veseli ta katoliški shod, ter priporočajo versko vzgojo mladine, delavska in rokodelska društva, časnikarstvo ter knjige za ljudstvo.

Turško. Iz Carigrada se poroča, da je četa kakih 1000 mož napadla muhamedansko vas Janikli v Macedoniji in vse pomorila in sežgala. Bilo je ubitih 27 oseb, 13 žensk pa je zgorelo. Zgorelo je 287 hiš in 500 gospodarskih poslopij. Potem so ustaši pobegnili na Bolgarsko; govori se celo, da se med voditelji bili bolgarski častniki.

Špansko. V deželo je prišlo več nemirnežev, celo iz Kube, ki hujskajo ljudstvo, ker je treba zopet mnogo vojakov poslati na Kubo zoper puntarje. V Valenciji, kjer je središče republikanskih nezadovoljnežev, je vlada pomnožila vojaške straže.

Amerika. Na Kubi je vseh ustašev kacic 15 tisoč. Pretekli teden so se v starih dneh štirinajstkrat spoprijeli s španskimi vojaki, pa vsakokrat so bili tepeni puntarji. Vsaj tako poroča španska vlada, bržečas, da bi se ljudstvo na Španskem pomirilo.

Azija. Roparji so napadli ameriške misijonarje blizu mesta Tuču na Kitajskem. Vse so opustošili, kar jim je prišlo pod roke. Kapelica in šola sta radjani.

Sploh ondi noben tujec ni več varen. — V Tijentsinu na Kitajskem vojaki niso dobili že več časa plače; vsled tega so se spuntali in oropali več prodajalnic. V boju je bilo nad sto vojakov mrtvih.

Afrika. Sudanci ob Kongu so natepli neko trumo naseljencev, katere so Belgijci poslali proti sredi Afrike. Sudanci so bili dobro oboroženi, ker jim je prodajal evropske puške angleški trgovec Stokes. Tega so pa Belgijci dobili v roke in ga ustrelili. Tudi v dveh drugih pokrajinah kongijske države je ustaja.

Za poduk in kratek čas.

Živ pokopan.

(Poslovenil o. H. Šalamun.)

(Konec.)

Silno sem napenjal vse moči, da bi se ganil; pa vse je bilo zastoj, moje moči so bile preslabe. Hitro potem vrže nekoliko rok nekaj zemlje na krsto; potem spet preneha. Nato rabijo lopato, in z grozo groma valila se je zemlja na-me. Nisem bil zmožen, ganiti se. Odmev je oslabil, znal sem, da je grob zakopan, in po lahkem majanju krste sem spoznal, da je grobar zemljo tlačil in grob ravnal. Vse to sem občutil, in potem je bilo tiho.

Nobenega sredstva nisem imel, da bi tek časa spoznal, in tihota je bila. Taka je tedaj smrt, mislil sem si, in tukaj moram do sodnjega dneva ostati. Skoro bode telo trohnelo in črv mrtvaški se bode veselil človeškega mesa, katero se s toliko skrbjo in boječnostjo za-nj pripravljala. Ko so me v grobu te strašne misli preganjale, slišim votlo šumenje nad zemljo, misleč, zdaj so že črvi in druga golazen na potu, krt in podzemeljska podgana bosta me skoro počastila. Šumenje se je vedno bolj približevalo in je postajalo razločno. Ali je mogoče, mislim si, da je mojim prijateljem na misel prišlo, da so me prehitro pokopali? Tako upanje je bilo pravi žarek za-me, kateri naj bi mi razsvetlil temoto v grobu.

Šum je pojenjal; hitro nato me prime eden na prsih in me pri glavi iz krste potegne. Bil sem spet na zraku, pa zelo mrzlo je bilo. Hitro so me naložili, in me nesli — mislil sem k sodbi, morda tudi k pogubljenju.

Ko me tako nekaj časa nesejo, vržejo me kakor kak štor — pa ne na zemljo. Zapazim, da sem na vozu in iz besedij sem sklepal, da sem v rokah dveh, katera se pečata z ropanjem mrličev. Eden od teh si je pel, med tem ko se je voz po časi po tlaku pomikal. Ko je voz postal, me vzdignejo iz njega in občutim, da so me v toplo izbo prenesli; in na to so me slekli in na mizo djali. Iz pogovora med obema tatoma in njunim slugo sem izvedel, da se bom to noč raztelesen. — Moje oči so bile vedno zaprte in nisem videl ničesar; iz šuma v hiši pa sem spoznal, da so se zdravniški dijaki zbirali. Nekateri so prišli k mizi in me natančno pregledovali, veseleč se, da se jim je tako mlad mrlič prinesel. Nazadnje še pride raztelesovalec sam. Predno svoje delo začne, svetoval je, naj z menoj galvaniško poskusijo. Prvi udarec gre skozi vse moje žile, tresle so se in zazvenele tako, kakor strune na goslih. Dijaki so se čudili tej poskušnji. Drugi udarec mi oči odpre, in prva oseba, katero sem zagledal, je bil ravno tisti zdravnik, ki me je v boleznih obiskaval. Pa vedno še sem bil kakor mrtev; vendar sem že mogel spoznati med dijaki veliko obrazov, katerim sem bil v življenju prijatelj; in ko oči odprem, slišim, da me jih je veliko